

απόψεις

Επιτέλους, έχουμε νέο επενδυτικό πλαίσιο!

Με τον πολύ φρέσκο Ν.4399/2016 (ΦΕΚ 117Α΄/22.6.2016) ορίσθηκε το νέο θεσμικό πλαίσιο για τα καθεστάτα ενισχύσεων ιδιωτικών επενδύσεων περιφερειακής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας και για τη σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου.

Ο νέος αναπτυξιακός νόμος ψηφίζεται σε μια εποχή, κατά την οποία η χώρα διψά για επενδύσεις και ιδιωτική οικονομική ανάπτυξη. Ο Ν.4399/2016 συνιστά ένα νομοθέτημα με «κεντρική ιδέα» και με «σφιχτή δομή». Στοχεύει στην επενδυτική επανεκκίνηση της χώρας, με βραχίονες την επανεκβιομηχάνισή της, την ισόρροπη ανάπτυξη των λιγότερο αναπτυγμένων περιοχών, την ανάπτυξη σε επιμέρους κλαδικά και χωρικά πεδία και τη στήριξη ήδη υφιστάμενων επιχειρηματικών μορφών, ιδίως μορφών που απασχολούν εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό. Επιλέξιμοι κλάδοι για ενίσχυση είναι οι κλάδοι της μεταποίησης καθώς και οι κλάδοι παροχής διεθνώς εμπορευσιμων υπηρεσιών και προϊόντων. Ενώ, είναι δυνατή η υπαγωγή σχεδόν όλων των νόμιμων μορφών επιχειρηματικής δραστηριότητας (υφιστάμενοι και υπό σύσταση). Ιδίως, στο πλαίσιο του νέου αναπτυξιακού νόμου υπάγονται οι μεταποιητικές επενδύσεις ακόμη και του πρωτογενούς τομέα, οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνιών, οι τουριστικές επιχειρήσεις στις οποίες περιλαμβάνονται και επιχειρήσεις ιατρικού τουρισμού, τουρισμού υγείας, μαρίνες, υδατοδρόμια καθώς και επιχειρήσεις ανανεώσιμων και εναλλακτικών πηγών ενέργειας και επιχειρήσεις logistics.

Τα υπό ενίσχυση καθεστάτα του νέου νόμου ειδικότερα αφορούν σε ενισχύσεις μηχανολογικού εξοπλισμού, στη γενική επιχειρηματικότητα, σε νέες ανεξάρτητες ΜΜΕ, σε ενισχύσεις καινοτομικού χαρακτήρα στα ΜΜΕ, σε συνέργειες και δικτυώσεις, σε ολοκληρωμένα χωρικά και κλαδικά σχέδια, σε επενδύσεις μείζονος μεγέθους.

Τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια μπορούν να αφορούν στη δημιουργία νέας μονάδας, στην επέκταση παλαιότερης και στην υπό όρους διαφοροποίηση της παραγωγής, στη θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας, καθώς και στην απόκτηση του συνόλου στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει ήδη κλείσει.

Οι ενισχυόμενες (επιλέξιμες) δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων μπορούν να αφορούν σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού (κτιριακά, πάγιος εξοπλισμός, χρηματοδοτική μίσθωση κ.ά.), σε άυλα στοιχεία ενεργητικού με ποσοστιαίο περιορισμό κάλυψης (μεταφορά τεχνολογίας, συστήματα διασφάλισης ελέγχου) καθώς και σε κάλυψη μισθολογικού κόστους, ιδίως νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται λόγω υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

Περαιτέρω, οι επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων και δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες (σε ΜΜΕ), δαπάνες εκκίνησης (σε μικρές επιχειρήσεις) και δαπάνες καινοτομίας (σε ΜΜΕ).

Τα είδη των προβλεπόμενων ενισχύσεων εκτείνονται από την επιχορήγηση και την επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης έως και τη χρηματοδότηση του επιχειρηματικού κινδύνου μέσω ταμείου συμμετοχών (ίδια κεφάλαια ή δάνειο).

Στις προβλεπόμενες ενισχύσεις μεγάλη έμφαση έχει δοθεί στην παροχή φορολογικών κινήτρων. Καταρχήν, έχει προβλεφθεί φορολογική απαλλαγή. Η απαλλαγή αυτή υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των επιλέξιμων δαπανών ή επί της αξίας του καινούργιου ιδίως μηχανολογικού εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, με τη δημιουργία ισόποσου αποθεματικού (άρθρο 10). Παράλληλα, έχει προβλεφθεί η σταθεροποίηση συντελεστή φορολογίας εισοδήματος για χρονικό διάστημα δώδεκα ετών από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, εκτός αν στο μεσοδιάστημα αντίστοιχα μειωθεί ο φορολογικός συντελεστής, οπότε εφαρμόζεται ο μειωμένος (άρθρα 10 και 67). Μάλιστα, η επιδοτούμενη επιχείρηση μπορεί να επιλέξει αντί του σταθερού φορολογικού συντελεστή την παρεχόμενη ως άνω φορολογική απαλλαγή.

Η πρόβλεψη καθεστώτος φορολογικής σταθερότητας απαντά σε ένα επιχειρηματικό αιτούμενο πολλών δεκαετιών. Η βεβαιότητα του φόρου, που συνιστά το ουσιαστικό περιεχόμενο της συνταγματικής αρχής της τυπικότητας της φορολογίας, αποτελεί επιζητούμενη προϋπόθεση για την επιχειρηματική ανάπτυξη ήδη από την εποχή του οικονομικού φιλελευθερισμού, με τον Adam Smith να διατυπώνει στον «Πλούτο των Εθνών» την άποψη ότι για να λειτουργήσει ομαλά η Αγορά, ο φόρος πρέπει να είναι βέβαιος.

Επιτέλους, ο αναπτυξιακός νομοθέτης συνειδητοποιεί ότι προϋπόθεση για την προσέλκυση επενδύσεων και κατά συνέπεια αναγκαία προϋπόθεση για την ανάπτυξη της οικονομίας και της χώρας είναι περισσότερο και από τη χαμηλή φορολογία, η σταθερή –βέβαιη– φορολογία. Ο λόγος είναι προφανής: η δέσμευση αποταμιευμένου χρήματος σε επιχειρηματική επένδυση είναι δυνατή, όταν ο αποταμιευτής που καθίσταται επιχειρηματίας αισθάνεται ότι η επιλογή του λαμβάνει χώρα με τη μέγιστη δυνατή σταθερότητα των υφιστάμενων παραγόντων. Άλλως και στην περίπτωση όπου ο παράγοντας φορολογία, δηλαδή η καταβολή στο κράτος μέρους του οικονομικού αποτελέσματος της επένδυσης, δεν είναι προβλέψιμη, ο υποψήφιος επενδυτής αποσύρεται και η επένδυση ματαιώνεται.

Κατά συνέπεια, από φορολογικής άποψης ο νέος επενδυτικός νόμος κινείται στην σωστή κατεύθυνση της εξασφάλισης καθεστώτος φορολογικής σταθερότητας. Ας ελπίσουμε, λοιπόν, ότι ο Ν.4399/2016 θα αποτελέσει την αφετηρία της εκκίνησης της ανάπτυξης της χώρας¹.

Ασπασία Μάλλιου

¹ Στο παρόν τεύχος και στις σελ. 828 επ. περιλαμβάνεται ολόκληρος ο Ν.4399/2016. Επίσης περιλαμβάνεται αναλυτική παρουσίασή του από το επί χρόνια στέλεχος του Δ.Φ.Ν. και συντονιστή της νομικής ομάδας σύνταξης του Ν.4399/2016, δικηγόρου Νίκου Παπαϊωάννου. Τέλος, στο παρόν τεύχος έχουμε τη χαρά να περιλάβουμε τις απόψεις για τον καινούργιο νόμο του Γενικού Γραμματέα Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων του υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, καθηγητή του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Λόη Λαμπριανίδη.